

Collectief Praktiserende Dierenartsen
Postbus 9528
1006 GA Amsterdam

info@cpd-online.nl
www.cpd-online.nl

KvK 59759526

Autoriteit Consument en Markt
t.a.v. Bestuursvoorzitter mr. T.M. Snoep,
Muzenstraat 41
2511 WB Den Haag

Plaats statutair: Amsterdam

Datum: 23 januari 2026

Betreft: CPD-inbreng op ACM concept
rapport marktonderzoek 'Medische zorg
huisdieren' d.d. 18 dec. 2025

Kenmerk: zaaknummer ACM/25/194293
documentnummer ACM/UIT/655-26

CPD-respons adres: info@cpd-online.nl

Geachte heer Snoep,

Graag gaat het Collectief Praktiserende Dierenartsen (CPD) ¹ in op de vragen die ter consultatie door de ACM zijn voorgelegd n.a.v. de publicatie van het ACM-conceptrapport marktonderzoek 'Medische zorg huisdieren' d.d. 18 december 2025 ².

Voorafgaand een aantal opmerkingen en suggesties van algemene aard die van belang zijn voor het definitieve rapport en mede de basis vormen voor de antwoorden op de gestelde vragen (§ 8 pagina 65/80).

De bredere Europese en nationale context

In het concept mist node de bredere Europese en nationale context van conclusies en aanbevelingen, waarbij het in het bijzonder gaat om de bespiegeling vanuit:

- de vrije beroepsuitoefening mede in relatie tot de Europese regulering van de diergeneeskunde o.a. in de dienstenrichtlijn ³. Vanuit de dienstenrichtlijn hanteert de beroepsgroep op communautair niveau de *European Veterinary Code of Conduct* ⁴ die is op- en vastgesteld door *Federation of Veterinarians of Europe*. Deze gedragscode voor de Europese practicus beschrijft de rol van de dierenarts in relatie tot het dier, de klant, het veterinaire team & professie en het bevoegd gezag. De gedragscode bevat concrete aanbevelingen ten behoeve van klanten onder andere voor (spoed-) dienstverlening en transparantie. Eveneens is met betrekking tot aanvullende standaarden opgenomen de overwegingen voor nut en noodzaak en de proportionaliteit in relatie tot het te bereiken doel;
- de huidige (on)mogelijkheden van de ACM-handhavingsbevoegdheden in zake consumentenbescherming vanuit Verordening (EU) 2017/2394 ⁵, mede in relatie tot het discours over de modernisering van het mededingingsinstrumentarium zoals door de ACM is toegelicht in het rondetafelgesprek 'Toekomst van de diergeneeskundige zorg

¹ Collectief Praktiserende Dierenartsen belangenvereniging voor practici: <https://www.cpd-online.nl>

² Consultatie conceptrapport marktonderzoek 'Medische zorg huisdieren': <https://www.acm.nl/nl/publicaties/consultatie-conceptrapport-marktonderzoek-medische-zorg-huisdieren>

³ Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=celex:32006L0123>

⁴ European Veterinary Code of Conduct vastgesteld door de General Assemble van de Federation of Veterinarians of Europe: https://fve.org/cms/wp-content/uploads/FVE_Code_of_Conduct_2019_R1_WEB.pdf

⁵ Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02017R2394-20220101>

(buiten de veehouderij)' d.d. 25 september 2025 ⁶, het traject 'onderdrempelige fusies' i.c. 'kralen rijgen' en 'killer acquisitions' ⁷ evenals de inroep-bevoegdheid. Het geven van inzicht door de ACM in een tijdspad van het tot stand komen van het gewenste instrumentarium (C1 pagina 8/80 inroep-bevoegdheid en de denkrichting aangekondigde overweging tot prijsregulering pagina 9/80) helpt betrokkenen bij de verwachtingen wat betreft de ACM-aanbevelingen. Tevens helpt het als de ACM aangeeft wat haar handhavingsbevoegdheden en mededingingsinstrumenten zijn bij transacties m.b.t. de 'ketens' die in of buiten de Europese Unie plaatsvinden ⁸;

- de huidige en toekomstige (on)mogelijkheden m.b.t. de ACM-leidraad 'samenwerking tussen concurrenten' ⁹ mede in relatie tot een eventueel nog openstaand oordeel aangaande erkenningsregelingen waar de huidige richtlijnen onderdeel van uitmaken ¹⁰. Dit mede omdat het mededingingsrecht in de afgelopen decennia door ACM is gehanteerd bij aanwijzingen van mogelijke reguleringsrisico's en ook aanleiding was voor verzoeken van zich gedupeerd voelende partijen waarbij rechtelijke procedures zijn gevoerd die in navolging daarop hebben geleid tot noodzakelijke aanpassingen van private afspraken ¹¹. De bespiegeling is van belang om duidelijkheid te verschaffen wat in het publiek/ private ¹²/particuliere ¹³ stelsel wel en wat niet kan, dit mede in relatie tot de nieuw op te richten federatie voor diergeneeskundigen ¹⁴;
- Verordening diergeneesmiddelen 2019/6 ¹⁵ waarin ten behoeve van het dier, de houder, de volksgezondheid en het milieu voorzorgen zijn opgenomen in de classificatie van diergeneesmiddelen i.c. *Prescription Only Medicine* (POM: op diergeneeskundig voorschrift van een dierenarts) en *Non-Prescription Only Medicine* (Non-POM: vrij verkrijgbaar zonder diergeneeskundig voorschrift). In aanvulling op de Europese classificatie hanteert Nederland voorzorgen in de manier waarop diergeneesmiddelen bij de diereigenaar en het dier terechtkomen: de kanalisatie/afleverstatus (Besluit en Regeling diergeneesmiddelen 2022 ¹⁶). Daarin is de mogelijkheid opgenomen dat op voorschrift van de dierenarts de levering door een apotheek of vergunninghouder kan worden uitgevoerd ¹⁷. Wat betreft het ACM-advies aan het ministerie van LNV om versoepelingen te onderzoeken (§ 4 pagina 61/80) is de actualiteit dat er in verband met mogelijke risico's voor dier, mens en milieu m.b.t. Non-POM juist stringentere

⁶ Tweede kamer rondetafelgesprek 'Toekomst van de diergeneeskundige zorg (buiten de veehouderij)' d.d. 25 september 2025 ACM position paper 2025Z17061:

https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2025A03586

⁷ Tweede kamer vergaderjaar 2025–2026 24036–437 Marktwerking, deregulering en wetgevingskwaliteit Versterking van de positie van de consument d.d. 1 oktober 2025:

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2025Z18342&did=2025D42813

⁸ Voorbeelden: IVC Evidensia: <https://ivcevidensia.com> en Mars zoals het persbericht d.d. 27 november 2018:

<https://www.mars.com/news-and-stories/press-releases/anicura-completion>

⁹ ACM-leidraad samenwerking tussen concurrenten: <https://www.acm.nl/nl/publicaties/leidraad-samenwerking-tussen-concurrenten>

¹⁰ KNMvD–CKRD: <https://www.knmvd.nl/dossier/kwaliteit/ckrd/> in relatie tot ACM/DJZ/2014/206550_OV Besluit op bezwaar Dierenartsen 13.0256.53 d.d. 18 december 2014:

https://www.acm.nl/sites/default/files/old_publication/publicaties/13822_besluit-op-bezwaar-verplichte-1-op-1-contracten-dierenarts-veehouder-2014-12-18.pdf

¹¹ Uitspraak Hoge Raad de AGIB-zaak d.d. 14 juli 2017: <https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:HR:2017:1354>

¹² Door de overheid erkende organisaties die gemandateerde bevoegdheden hebben voor privaat opgestelde standaarden.

¹³ Beroeps- en belangenorganisatie met diverse rechtsvormen zoals federaties, verenigingen, stichtingen, coöperaties die voor eigen leden dan wel deelnemers statuten, gedragscodes en eventuele overige bepalingen hanteren.

¹⁴ Kamerbrief van 1 oktober 2025 'Ontwikkelingen diergeneeskundige zorg': <https://open.overheid.nl/documenten/efdd9d85-326a-4c78-a4c4-d4acc5cc0237/file>

¹⁵ Verordening (EU) 2019/6 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 betreffende diergeneesmiddelen en tot intrekking van Richtlijn 2001/82/EG in werking getreden op 28 januari 2022: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/nl/TXT/?uri=CELEX%3A32019R0006>

¹⁶ Besluit diergeneesmiddelen 2022: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0046416/2025-03-01> en Regeling diergeneesmiddelen 2022: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0046239/2026-01-01>

¹⁷ RVO LNV–nieuwsbrief 1 diergeneeskundig voorschrift: <https://www.rvo.nl/files/file/2024-09/240611%20LNV%20nieuwsbrief%201%20diergeneeskundig%20voorschrift%20voorstel%20aanpassing.pdf>

regels vanuit Europa aan de lidstaten worden opgelegd. Een voorbeeld daarvan voor huisdieren is de lopende consultatie ‘classificatie antiparasitica gezelschapsdieren’ ¹⁸. Daarbij zal het specifiek voor huisdieren creëren van wettelijke bepalingen in voorschrijven, leveren en (laten) toedienen voor de korte termijn geen soelaas bieden, los van de vraag of dat beleidsmatig überhaupt een wenselijk traject is.

Rol en positionering definitieve ACM-rapport ‘medische zorg huisdieren’

Wellicht is bij u bekend dat in het kader van de ontwikkelingen om te komen tot een Beroepsorganisatie Veterinaire Professies in de vorm van een federatie voor diergeneeskundigen i.c. dierenartsen, paraveterinair dierenartsassistenten, dierenfysiotherapeuten en embryotransplantateurs & –winners ¹⁹ er synchroon of parallel daaraan diverse door het ministerie van LNVN geïnitieerde projecten en onderzoeken lopen die mede betrekking hebben op de medische zorg voor huisdieren, het veterinaire tuchtrecht waaronder de positionering van consumentenklachten. Het ACM-marktonderzoek ‘medische zorg huisdieren’ levert, in die totale context, daarvoor informatie en aanbevelingen. Bij de beantwoording van de vragen is de bovenstaande context meegenomen.

ACM-vragen § 8 pagina 65/80

1. Wat vindt u van de conclusie van de onderzoeksthema’s (§ 6 pagina 57/80)?

- De conclusie onderzoeksthema 1 ‘keuzeproces en informatiepositie van huisdiereigenaren’ richt zich in het bijzonder op de mogelijkheid van de dierhouder tot het bieden van tegenwicht waarbij onvoldoende de vertrouwensrelatie dierhouder–dierenarts wordt belicht. Zoals bij de opmerkingen en suggesties van algemene aard is aangegeven biedt de *European Veterinary Code of Conduct* ²⁰ hierin voor zowel de dierhouder als de dierenarts een handreiking ²¹.
- De conclusie onderzoeksthema 2 ‘keuzemogelijkheden in de regio voor huisdiereigenaren’ bezien vanuit de kaart in figuur 6 pagina 36/80 betreffen de gebieden met een beperkte keuze veelal de regio’s waar inwoners zijn aangewezen op een ‘lokale super’ en voor concurrerend winkelen langere reistijden gemeengoed zijn evenals voor de eigen gezondheidszorg de huisarts veelal apotheekehoudend is en er voor spoed- en gespecialiseerde zorg langere reistijden aan de orde zijn.
- De conclusie onderzoeksthema 3 ‘bedrijfsvoering en strategie van zorgaanbieders’ richt zich in het bijzonder op de ‘ketens’. Met de komst van ‘ketens’ is er, evenals in de humane gezondheidszorg het geval is, een ‘partij’ bijgekomen die beoogt winst te behalen en in een aantal gevallen daarvoor, zoals alom bekend, andere veelal internationale juridisch en fiscale mechanismen hanteert. Terecht wordt onder dit thema gewezen op de autonomie van de individuele dierenarts, ook m.b.t. de dienstverlening in geval van spoed, waarbij het veeleer gaat om de arbeidsvoorwaardelijke relatie werkgever–werknemer en het actuele thema aan

¹⁸ CBG–MEB Bureau diergeneesmiddelen publieke consultatie classificatie antiparasitica gezelschapsdieren: <https://www.cbg-meb.nl/actueel/nieuws/2026/01/16/publieke-consultatie-wijziging-classificatie-van-antiparasitica-sommige-vlooiemiddelen-en-wormmiddelen-alleen-nog-op-recept>

¹⁹ Kamerbrief van 1 oktober 2025 ‘Ontwikkelingen diergeneeskundige zorg’: <https://open.overheid.nl/documenten/efdd9d85-326a-4c78-a4c4-d4acc5cc0237/file>

²⁰ European Veterinary Code of Conduct vastgesteld door de General Assemble van de Federation of Veterinarians of Europe: https://fve.org/cms/wp-content/uploads/FVE_Code_of_Conduct_2019_R1_WEB.pdf

²¹ CPD positie en rol belangenvereniging voor praktiserende dierenartsen: <https://www.cpd-online.nl/over-cpd/positie>

de orde is in welke mate de gehanteerde bedrijfsvoering en strategie de werknemers blijvend kan boeien om hen te binden en voor langere termijn te behouden. Daarbij komt dat in landen waar 'ketens' al langere tijd actief zijn de markt vanzelf zijn werk doet zoals door het starten van vrije vestigingen in de omgeving van een 'ketenpraktijk'. In Nederland is dit proces in volle gang ook voor de dienstverlening bij spoed. In het rapport wordt in dat verband de onafhankelijke spoed- en verwijskliniek Florens Dierenziekenhuis in Heerhugowaard genoemd. Hieruit mag blijken dat ook zonder een set aan nadere bepalingen zoals in de aanbevelingen wordt voorgelegd onbalans in een markt zijn tijd moet krijgen om zichzelf te herstellen.

2. Wat vindt u van de aanbevelingen?

In algemene zin is de analyse, mede door het ontbreken van de internationale context en de ontoereikende duiding van de (on)mogelijkheden van de huidige ACM-handhavingsbevoegdheden en het mededingingsinstrumentarium, beperkt én daarmee ook de onderbouwing van de conclusie ten behoeve van de voorgestelde aanbevelingen. Dit geldt in het bijzonder voor de proportionaliteit van de aanbevelingen met duidingen als 'verbieden' en 'verplichten', evenals de denkrichting waarin de ACM prijsregulering overweegt. Bovendien passen de aanbevelingen niet in het algemene adagium in te zetten op het verminderen van regeldruk.

Wat betreft de roep om standaardisering: de diergeneeskundige (spoed-)dienstverlening is bepaald geen standaard fastfood hamburger maar, ten behoeve van het dier, gepersonaliseerd maatwerk waarbij ieder situatie en de omstandigheden uniek zijn en zullen blijven.

Daarbij komt dat de ACM-aanbevelingen aansturen op aanvullende publieke, private dan wel particuliere bepalingen uitmondend in een (verdere) toename van de regeldruk én de daarmee gepaard gaande administratieve (controle)lasten waarvan de kosten uiteindelijk bij de dierhouder terecht zullen komen.

Tevens is het de vraag of de voorgestelde aanbevelingen effectief en haalbaar zullen zijn om zowel op de korte als de langere termijn de werking van de markt te verbeteren. Zoals aangegeven vindt de marktwerking m.b.t. de 'ketens' deels in internationaal verband plaats en is de Nederlandse markt voor de diergeneeskundige dienstverlening volop in beweging.

Voor het proces van het tot stand (laten) komen van standaarden is de gesuggereerde tijdspanne van 1,5 jaar voor het opstellen ervan door onafhankelijke experts voorspelbaar niet haalbaar. Dat start al met de vraag of onafhankelijke experts over de brede range aan gehouden gezelschapsdieren op korte termijn beschikbaar zijn. Ook is het zinvol daarbij eerst nut en noodzaak, proportionaliteit en haalbaarheid van de aanbevelingen te bezien.

De aanbeveling suggereren een top-down aanpak terwijl het voor standaarden juist van belang is dat de bepalingen worden herkend en erkend evenals begrepen en aanvaard. Het betrekken van practici bij het opstellen van standaarden is daarbij een belangrijke factor. Tegelijkertijd moet voor de standaarden, om deze algemeen verbindend voor de beroepsgroep te kunnen beschouwen, het discours over de positie en rol in het publiek/private/particuliere stelsel. Daarin spelen, uit oogpunt van rechtsbescherming van de practicus, eveneens de mogelijke consequenties en gevolgen in verband met aansprakelijkheid en in dat verband het civiele recht, als ook de NVWA-interventies en maatregelen i.c. bijzondere interventies (nalevingshulp en schriftelijke waarschuwing),

het bestuursrecht (herstelsanctie; bestuurlijke boete en strafrecht) én het veterinaire tuchtrecht. Zoals u wellicht weet is het discours daarover in volle gang, lopen er bovendien meerdere door het ministerie van LNVN geïnitieerde projecten en onderzoeken, waarbij derhalve meer invalshoeken aan de orde zijn dan uitsluitend de ACM-aanbevelingen.

3. Heeft u andere opmerkingen of suggesties bij het conceptrapport?

De wijze waarop het conceptrapport op 18 december 2025 via de media publiekelijk is gemaakt heeft bedoeld of onbedoeld bijgedragen aan het effect van framing van de gehele veterinaire beroepsgroep.

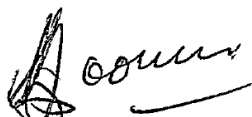
Daarbij valt op dat incidenten telkenmale worden uitvergroot wellicht ten behoeve van het trekken van aandacht dan wel de 'kijkcijfers', waarbij berichten veelal algoritmisch worden herhaald en geëxtrapoleerd naar het 'handelen' van de gehele veterinaire beroepsgroep. Het behoeft geen betoog dat dit toegewijde practici, die samen met het praktijkteam iedere dag voor dier en houder klaar staan, stoort.

De inzet zou er juist op gericht moeten zijn om het prachtige vak praktisch en werkbaar te houden zodat nu en in de toekomst de diergeneeskundige dienstverlening met zorg en toewijding aan het dier en in goede verstandhouding met de dierhouder kan worden verleend. Voor het vervolg is het derhalve wenselijk zorgvuldig te communiceren met een gezamenlijke inspanning duidelijk te maken dat de houder van een dier een eigen verantwoordelijkheid heeft.

Uiteraard zijn we beschikbaar om het bovenstaande nadere toe te lichten.

Met vriendelijke groet

Namens het Collectief Praktiserende Dierenartsen

Drs. L.C.M. Boonen
Voorzitter

Drs. S.J. de Groot
Algemeen secretaris